

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancoate se refușă. — Articienii nepubliciși nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru șe-care publicare.

Nr. 1400. Pres.

MIRON,

prin îndurarea lui Dumnezeu arhiepiscop al bisericii ortodoxe în Transilvania, și metropolit al Românilor greco-orientali din Ungaria și Transilvania.

Iubitelui cler și popor al arhidieceșei Noastre transilvane; iubitorilor și onorabililor deputați la sinodul arhidieceșan: Dar și milă dela Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Isus Christos!

Având în vedere §§. 89 și 90 din statutul organic, convocăm, și prin aceste dechiarăm de convocat sinodul ordinar al arhidieceșei Noastre transilvane la biserica catedrală din cetatea Sibiu, pe **Duminea Tomei**, adică pe ziua **27 Aprilie vechiu** a. c. la 9 oare înainte de ameași, în carea și după terminarea ritualelor bisericești va urma deschiderea sinodului în localitățile seminarului arhidieceșan, și numai decât se vor începe lucrările sinodale conform regulamentului afacerilor interne.

De altminte împărțăm tuturor binecuvântare arhipăstorească.

Sibiu, la 13 Aprilie, anul Domnului 1880.

Mai sus numitul arhiepiscop.

Revista politică.

Sibiu, în 14 Aprilie.

Deputații transilvăneni dela dieta Ungariei s'au intrunit alaltă eri în locuința deputatului Bokros la o conferență în privința regulării proprietății în Transilvania. Proiectul vi se desbătut dela § 6. până la sfârșit. Conferența a ținut hotărârile sale relative la unii §§. în suspens, și redactarea textului celui nou a încredințat-o deputaților Bokros și Lészay și judeului dela tribunalul suprem Szentgyörgyi. Fiind terminată lucrarea redacțiunii, conferența se va intruni din nou.

FOIȚA.

Snoave și povesti populare

adunate din gura poporului de un culegător tipograf (dl P. Ispirescu). Bucuresci, 1879.

(Din „Binele Publice”).

IV.

(Înceiere).

Lamartine (poetul împăcabil! cum esclamă un amic al meu) dicea, că un poet se cunoaște după un hemistich. Noi cestia, frageții, cari scriem în umila prosă pedestră și rugăm pe d-nii tipografi — plumbații realizatori ai gândirii! să ne intrupeze și nouă ca și poezilor modestele noastre îngânări, noi, dic, nu pretindem a da d-lui Ispirescu după un vers titulu de „copil resfătat al Muselor” sau de „sublim visător al Parnasului,” etc. etc. Nu; e vorba de Pilde, boieri d-voastră; și pildele zboară — dacă zboară — numai pe deasupra pământului. Rar, foarte rar se rădică cu ciocăria di-

mineață când soarele mijesce la răsărit, ori sara când luminătorul ăilei e la chindii (întrebați pe d. Ispirescu când e soarele la chindii); nu visează însă regnurile empirice unde nu e nici micșorime, nici prosaism, dar unde de multe ori nu e nici rațiune, nici bun simț.

Cu toate aceste, în Pildele d-lui Ispirescu, găsim peici pe colea versuri cari, eșind din simplul cadru al dicțetoarei populare ar pute străluci minunat în stema aurită a cutărei sau cutărei poezii înalte.

Etă unele, după a noastră ténără părere:

Cu „noctul, însu ceapă inct se răsipese, Ear luna și mai falnic pe ceruri strălucese. (Luna și câinii pag. 6).

Sau aceste două:

De cinci ori săntul soare blând vede tran-dafnil, De cinci ori cruda eamnă usucă în suși pîrul (Gâina și porumbața pag. 7).

Și apoi, cum se nu placă asemenea versuri în cari nici limba nu e restiguită, nici cugetarea imposibilă,

La aceste dice „D. Ztg”: „Era de prevăduț că așa au se vină lucrurile. Numai optimisti incorigibili, cari măsură statul nostru cu măsură constituțională a altor țeri au luat în serio frasa oficioasă, prin care contele Taaffe s'a esprimat, că este gata a trage consecențele votului dela 13 Aprilie”.

Punerea în lucrare a convențiunii dintre Muntenegru și Turcia s'ar fi început în 11 a. l. c. Cu toate aceste este de temut, că nu se va termina așa neted după cum s'a pus pe hârtie. Turcii au potrivit, cu voia sau fără, de n'au dat de scire Muntenegrului cu 24 oare mai nainte că evacează ținuturile stipulate spre evacurare și așa s'a întemplat de în urma lor au venit trupele ligei albaneze. Vață Montenegrenii cum vor scoate pe Albanezii, cari n'au convențiune cu nimenea și nu-i obligă nici tratatul dela Berlin.

Programa lui Gladstone se desvoaltă într'un organ al Whigilor mai pe larg și cuprinsul ei se poate condensa în propoziția scurtă: Afară cu Ruși — și cu Austriacii! „Economist” declară: precum Torii așa și Whigii sînt pe deplin de aceeași părere, că înaintării rusești cătră sud trebuie să se pună stavilă într'un chip oare care. Și despre aceea nu există nici o deosebire în păreri, că Turcia singură nu mai e în stare de a resolva problema aceasta. La bulevardul dorit trebuie ajuns sau schimbând rasele de curând emancipate ale Turciei într'o grupă de staturi independentă, sau concedând teritoriul mult dorit scutului unei alte puteri. Alegătorii cari au cășunat regimului conservativ o cădere atât de nemai pomenită, vor fi aplecați a aduce jertfe întru scutirea unor rase, ce au dorința a fi independente și a nu fi încorporate în Rusia. Ei însă nu vor fi aplecați, a aduce jertfele aceste, pentru a da rasele acele pe mână unei puteri pe care ele o urgisesc mai tare ca pe Rusia.

Cuvintele aceste de sigur n'au lipsă de comentariu — ele strigă față cu politica austriacă de expansiune un aspru și acșuțit „Stăi!”

Austro-Ungaria și naționalitățile.*)

Desvoltarea lucrurilor în Austria e de astădată în favorul naționalităților. În sine vorbind fasa aceasta a statului poliglot stă în oare cari legături cu politica esteroară a împărăției, precum și cu interesele economice. Debușeurile cele mai însemnate ale negoțului și industriei austriace sînt în térie Dunărei de jos indeosebi, în peninsula balcanică în genere. Afară de Români însă, țările aceste sînt locuite de Slavi, cari precumpnesc prin număr, prin desvoltare internă, prin spriginul puterii al împărăției rusești. Pentru asigurarea politice sale comerciale Austria avușese nevoie de Bosnia și Erțegovina, dar în contra aneșării erau de astădată tomăi elementele dominante: Germanii și Maghiarii, cari se tem de sporirea rasei slave în împărăție. Partidul militar, apoi Curtea însăși a cătat să incline spre naționalități, cari din partele erau gata a vota aneșciunea cu amândouă mâile.

Fără o politică basată pe egala îndreptățire a naționalităților, împărăția vecină nu va pute căsciga simpatii sigure și temeinice în Orientul Europei, pe când din contră realizarea dorințelor legitime ale acestora, — ele sînt restrinse aproape esclusiv la limba de propunere în scoalele populare și secundare, precum și la usul limbei naționale în autoritățile ce stau în relații directe cu poporul de jos, — realizarea acestora dicem ar da o dovadă pipăită de dreptatea, cu care Austria scie a guverna și i-ar căsciga simpatiele popoarelor orientale, în cas când aceste ar fi se alegă între două supremații eventuale. Avem atâtea dovești, că cestiuile

*) Reproduș după „Timpul”.

nici esclamațiunile furioase sau asinse. Energenimii simțiiciunii (la sensiblerie) se furlandisec cu titlu de poeți pentru că fac versuri cam în felul acestora:

Ear seara, când vęd luna, și oh! și acele stele.

Copilă! mă furmentă vai! ear patimele mele Și tu, oh! sînt nebul!

Și un altul, care adunând din gura poporului dicțetoarele și bētrănele lui glume, printr'o fericită inspirațiune le întocmesce, le colorează, le dă în fine acel fini dorit, fără a le desbrăca de frumșetea lor primitivă, adică de simplicitatea stilului, de navitatea și de multe ori șiretenia gândirii, vioiciunea dialogurilor, acel altul, nu e poet, pentru că, fiind mai tare de ânger, nu a rădicat ochii la cer, și, isbinduși inima, nu a strigat cu o voce raucă, cavernoasă, sepulcrală (alege, lectore), frânturile de versuri ce dedeu mai sus.

Citească iubitorul de literatură populară Copilul și Croncanul, Ciocărlanul și Mărtanul, Pisioul și șoricelul

și ne place a crede, că va fi de părenea noastră! va găsi pealocurea, în tot, locuțiuni estraordinare (poate că poporul le a sacrat astfel) puține foarte puține vorbe radicale (vegeta alianță etc.), va avē vorba poporului cu toți nurii și toată sglobia ei vioiciune.

În treacēt, o mică observare! în Pițigoiul și Scatiul, pițigoiul cāntă

Cinci
Opinci
Într'un picior,
Și tot sta calcăiul gol.

Noi am audit spre Argeș, acest cāntec al pițigoiului cu o mică varianță.

Cinci
Opinci
Într'un picior
Și calcăiul tot e gol,

Care, parenise, e mai viu, mai facil, de oare-ce tot stă — consune surde (t) — fac dură și greoaia iutea pronunțiaune a versurilor, așa că poporul trebuie să pronunțe *tōsta*. O simplă părere, d-le Ispirescu, și ni-

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Bibliografie

(Inchieri).

Cumcă toate aceste sânt adevărate și basate pe date obiective dovedesce istoria bisericii apusene de atunci până astăzi. Câte dogme nu a decretat papa în mod arbitrar...

Literatura românească, cu toate că din Orade și Gherla multe lucruri fără preț și plagiat-uri au văzut cu nevrednicie lumina soarelui. Este fără preț, că de o parte nu are nici o valoare intrinsecă...

G. Pletos.

Bursa de Viena și Pesta

din 24 Aprilie 1880

Table with columns: Viena, Pesta. Lists various commodities like wheat, oil, and currencies with their respective prices.

Economic.

Sibiu, 23 Aprilie n. Pro hectolitru: Grâu n. 7.80-8.70; Grâu scârț n. 5.60-6; Săcără n. 5.40-5.80; Orz n. 5.20-5.60; Ovă n. 3.30-3.70...

Mediș, 22 Aprilie n. Pro hectolitru: Grâu n. 8.60-9.20; Grâu scârț n. 6.50-6.80; Săcără n. 5.40-5.60; Orz n. 3.30-3.50; Căneapă n. 4.70...

(Starea sēmătorilor) în Ungaria cu deosebire în Bănat se descrie foarte nefavorabil. După raporturile mai proaspete...

De doctrine congruente pretensiunilor papale este plină cartea arctată, carea este menită pentru luminătorii poporului. Darea este plină și de cuvinte foarte ordinare...

aduce spre vândare în piațele Bănatului făina lor americană. Dară trece, trece ca merea, pre lângă toate, că prețurile sânt foarte scumpe...

Extras din foaia oficială „Budapesti Közlöny.”

Licitățuni: în 28 Maiu și 28 Iunie mobilele lui Andreiu Borlog în H. Várofalva (trib. Odorhei); în 14 Maiu și 15 Iunie mob. lui Nicolau Gonțea în Brașov...

Nr. 127. 1880. 2-3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de capelan pe lângă bătrânul nepuțios paroh Ioan Perșoiu în parohia de clasa II din Moeștiu infer. protopresbiteratul Branului...

Emolumentele împreunate cu mai susamintitul post de capelan sânt jumătate din toate venitele parohiale în sumă de 300 fl. v. a.

Concurenții au a'și trimite subscrisuri suplicile lor, instruite în sensul „Statutului organic” și conform dispozițiilor sinodului archidiece-san din 1873...

Brașov, 29 Martie 1880.

Ioșif Bărac m. p., adm., protopresb. al tract. Branului.

Nr. 74 — 1880. 2-3

CONCURS.

Devenind vacantă parohia de a III clasă „Telna” presbiteratul Alba-Iulia spre reînțeguirea aceleia, conform preaferioșei ordinațiuni consistoriale...

Emolumentele sânt:

- 1. Casă parochială cu grădină de legumi, pomi, și o vie, toate laolaltă îngrădite. 2. Dela 200 familii câte o ferie must (8 copuri vechi) sau o ferdela bucate (16 copuri vechi) în boambe. 3. 4 părțile de pământ arătoriu și o parcelă fânăș.

sinodul parochial ținut la 24 Februarie a. c.

Toate aceste computeate în bani dau o sumă de 400 fl. v. a.

Cei ce doresc a concura la această parohie, să își aștearnă concursese lor instruate conform statutului organic până la terminul sus scris la subscrisul în Alba-Iulia.

Alba-Iulia, 8 Aprilie 1880.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Alecsandru Tordoșan m. p., protopresbiter gr. or.

Nr. 6. 1880. 3-3

EDICT.

Anișea Cerce din Brisnic protopresbiteratul Dobrei de religiuena gr. or. carea de 9 ani trecuți a părăsit pe bărbatul ei legiuit Sofroniu Părau de religiuena gr. or. tot din Brisnic...

Deva 12 Ianuarie 1880.

Forul matrimonial gr. or. al Dobrei.

I. Papiu m. p., prot. și admist. trect. Dobrei.

Nr. 177 — 1880 2-3

EDICT.

Marina Ioan Tabără din Brașov a părăsit cu necredință de 13 ani de zile pre legiuitul său bărbat George Ioan Crețoiu, tot din Brașov, fără de a se sci locul ubicațiunei ei...

Brașov, 31 Martie 1880.

Forul matrimonial gr. or. al tractului Brașovului I

Ioșif Bărac, m. p. protopresb.

Pentru sărbătorile pascilor! recomandă onoratorul public român din loc și giur noul și bine sortatul meu magazin de tot felul de articlii de bacanie, (Speciere) precum și de galanteria, decor și ajustare, mătase, — lână — ață și bum-bacuri în toate corliore pentru cosut și andronit, precum și în articlii de Nürnberg, rogându-mă să mi da tot concursul seu puțios la această întreprindere și a mă onora la procurarea celor necesarie cu comande cât de număroase.

De serviciu exact, prețuri modeste și marță bună asigur pe on. public încă dinainte. — D. D. antisti și epitropi ai bisericilor, pot afla la mine atât facultă de stearin usitate la aceste sărbători, cât și celealți articlii trebunicioși cu prețuri scăđute.

S. B. Popoviciu, Lușog, piața principală 9 în casa d-ului [21] 2-2 notarius public reg. M. Bădan.

Nr. U. 695. 1879. [23] 1-3

Pertractare de oferte.

În 21 Maiu an. cur. între oarele 10-12 înainte de ameađii va ave loc o pertractare de oferte pentru exploratarea pădurilor domeniiale ale celor Șapte județe, situate în revirul munților Sadului și Lotului și constatătoare din brađi și fagi, sau prin tăiere totală sau prin rārina (Kahl — sau Pletnerhieb) la oficiul central al Universității săsesci din Sibiu, piața mare Nr. 15. Planurile de tăiere și condițiunile contractuale se pot vedē la Oficiul central al universit. săsesci.